

Hutatma jaywantarao patil Mahavidyalay
Himayatnagar Dist. Nanded 431802 (M.

S) **Programme Outcomes**
Faculty of Arts

Department of Marathi

Programs offered: B.A./B.Com./B.Sc.S.L Marathi

Sr. No.	Program	Program objective	Program Specific Objectives
	B.A. Marathi	उच्च माध्यमिक शिक्षणानंतर विद्यार्थी महाविद्यालयीन शिक्षण घेतांना ऐशिक मराठी हा विषय अधिक स्वरूपात ज्ञान मिळावा ही अपेक्षा असते. विद्यार्थ्यांमध्ये भाषिक गोडी सोबतच वाङ्मयीन प्रकाराची ओळख व्हावी व या विषयात रोजगार संधी तयार व्हावी हा मुख्य उद्देश मराठी विषय अभ्यासण्यापाठीमागे आहे. तसेच भावनिक क्षमता व संवेदनशीलता विद्यार्थ्यांनी आत्मसात करावी हा उद्देश आहे.	PSO1. मराठी गद्य प्रकाराची आणि त्याच्या उपघटकांची या माध्यमातून ओळख होते. PSO2. कथा, कादंबरी, नाटक कविता, आत्मचरित्र या साहित्यप्रकारा मुळे विद्यार्थ्यांमध्ये संवेदना व भावना या मूल्यांची पेरणी होते. PSO3. व्याकरणाच्या अभ्यासातून व्यवहारात उपयोजन लक्षात येते. PSO4. मराठी विषय घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना मुद्रितशोधन, अनुवाद लेखन आणि जाहिरात, बातमी यासारख्या वेगवेगळ्या क्षेत्रात काम करण्याची संधी प्राप्त होते. PSO5. समाजजीवनातील बारीक-सारीक गोष्टी निरीक्षणातून सर्जनशील तिची निर्मिती होते.

Courses offered: F.Y.B.A. Marathi, S.Y.B.A. Marathi and T.Y.B.A. Marathi

Sr. No.	Course	Course outcome
	B.A. F.Y.	CO Paper- I: आधुनिक मराठी कथा वाङ्मय. १) विद्यार्थ्यांनी कथा वाङ्मय हा प्रकार व्यवस्थितपणे समजून घेतले आहेत. २) विद्यार्थ्यांना मराठी कथा साहित्य प्रकाराचे कालानुक्रमे स्वरूप लक्षात आले. ३) हा पेपर अभ्यासल्या नंतर विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या विविध प्रकाराची ओळख झाली.

		<p>४) कथा साहित्यप्रकाराची अभिरुची निर्माण झाल्याने यासारखी अनेक कथा त्यांनी मिळून वाचलेल्या आहेत.</p> <p>५) या अभ्यासाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना विविध बोलीभाषेचा परिचय झाला.</p> <p>६) भाषिक कौशल्यांचा या पेपरच्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांमध्येही कला काहीप्रमाणात अवगत झाली</p>
		<p>CO paper II मध्ययुगीन आणि आधुनिक मराठी पद्य वाङ्मय</p> <p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक काव्यप्रकाराची ओळख झाली</p> <p>२) कवितेच्या परंपरेचा अभ्यास करता आला.</p> <p>३) कवितेचे विविध प्रकार, प्रवाह, प्रकृती व परंपरा यांचे आकलन झाले.</p> <p>४) कवितेचे रचना बंदाची ओळख झाली.</p>
		<p>CO Paper – III. मराठी कथात्म साहित्य</p> <p>१) चरित्र आत्मकथन कथा प्रवास वर्णन ललित गद्य या वाङ्मय प्रकारातून विद्यार्थ्यांना साहित्य आणि संस्कृतीची ओळख झाली.</p> <p>२) अभ्यासक्रमातील घटकांच्या माध्यमातून महान व्यक्तिमत्त्वाचा परिचय झाला.</p> <p>३) चरित्र, आत्मकथनातून महान व्यक्तिमत्त्वाचा, अनुभूतीचा उपयोग त्यांच्या जीवनात होत असल्याचे त्यांच्या लक्षात आले.</p> <p>४) कथात्म साहित्यातील विविध लेखन प्रकारांची यानिमित्ताने विद्यार्थ्यांना माहिती झाली.</p> <p>५) मराठी कथात्म साहित्य अभ्यासताना विद्यार्थ्यांची वाचन आणि लेखन अभिरुची वृद्धिंगत झाली.</p> <p>६) साहित्याचा मानवी जीवनावर होणारा परिणाम या घटकाच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आला.</p>
		<p>CO Paper IV. मध्ययुगीन आणि आधुनिक मराठी पद्य वाङ्मय.</p> <p>१) विद्यार्थ्यांच्या भाषिक आकलनाची पूर्तता झाली.</p> <p>२) ओवी ते लावणी असा काव्याचा प्रवास समजला.</p> <p>३) मराठी कवितेच्या वैभवशाली परंपरा ची ओळख झाली.</p> <p>४) अलंकार, ओवी, मुक्तछंद ,उपदेशपर कवितेची ओळख झाली</p>
	B.A. S. Y.	<p>CO Paper V निवडक मराठी गद्य</p> <p>१) मराठी गद्य साहित्याची ओळख झाली.</p> <p>२) ऐतिहासिक टप्प्यावरील बदलते गद्य अभ्यासले.</p> <p>३) मध्ययुगीन आधुनिक काळातील गद्य लेखनाचे बारकावे तपासता आले.</p> <p>४) गद्य साहित्यातील विविध लेखनप्रकार माहिती झाली.</p> <p>५) अभ्यास घटका आधारे तत्कालीन परिस्थितीवर प्रकाश टाकता आला. .</p>
		<p>CO Paper VI- मराठी नाट्यम साहित्य.</p> <p>१] आधुनिक मराठी नाटकाच्या प्रेरणा समजून घेतल्या.</p> <p>२] साठीतरी मराठी नाटकांचा नाटकाच्या जाणिवांचा अभ्यास केला.</p> <p>३] नाट्य प्रकारांचा जवळून अभ्यास केला.</p>

		<p>४]जागतिकीकरणाच्या परिप्रेक्ष्यातून मराठी नाटकांची मीमांसा केली. ५]आधुनिक नाटकाच्या प्रवाहातील वांग्मयीन आणि रंगमंचाची मूल्यांची मीमांसा केली.</p>
		<p>Co Paper VII निवडक कादंबरी वाङ्मम . १]कादंबरी वाङ्मम प्रकार समजून घेतला. २]मराठी कादंबरी वाङ्मम कालानुक्रमे स्वरूप समजून घेतले. ३]कादंबरी वाङ्मम लेखना नुसार विविध प्रकाराची ओळख तयार झाली. ४]कादंबरी वाङ्मम यात विद्यार्थ्यांची अभिरुची निर्माण झाली. ५) कादंबरी लेखनाची संरचनासूत्र लक्षात आले.</p>
		<p>CO Paper – VIII वैचारिक साहित्य १] वाङ्ममयीन व भाषिक आकलन क्षमता वाढली. २]कालानुक्रमे अभ्यास घटकाद्वारे अध्ययन सुलभता निर्माण झाली. ३]आधुनिक कालखंडातील विचारधारा समजून घेतली. ४]अभ्यासाच्या व लेखनाच्या अभिरुची विकसित झाल्या. ५]वैचारिक वाङ्ममयाचा परिचय घडला.</p>
	B.A. T.Y.	<p>CO paper-IX मध्ययुगीन मराठी वांग्मयाचा इतिहास. १) मराठी वांग्मयाचा स्वरूप अभ्यासता आले. २) मध्ययुगीन संत वांग्मयाचा परिचय करून घेता आले. ३) मध्ययुगीन साहित्य बदलची अभिरुची वाढली. ४) साहित्यातून प्रकट झालेल्या मानवी मूल्यांचा परिचय झाला. ५) वांग्मय निर्मितीच्या प्रेरणा माहित झाल्या.</p>
		<p>CO Paper X साहित्यविचार. १) साहित्य म्हणजे काय त्याची लक्षणे विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आली. २) भामह, रुद्रट, दंडी, भरतमुनी या काव्य शास्त्राची ओळख झाली. ३) अतिशयोक्ती,रस,ध्वनी व पाश्चात्यांनी सांगितलेले प्रयोजन लक्षात आले. ४) साहित्याची भाषा आणि शब्द शक्ती विचार विद्यार्थ्यांनी आकलन करून घेतले. ५) भरत मुनीचा रस सिद्धांत आणि साहित्य सिद्धांताचे महत्त्व त्यांच्या लक्षात आले.</p>
		<p>CO Paper XI मध्ययुगीन मराठी वाङ्ममयाचा इतिहास १) मध्ययुगीन रचनाप्रकार अवगत झाले. २) संत साहित्य, पंडित साहित्य, शाहिरी साहित्य बखर साहित्य या प्रकाराची माहिती झाली. ३) मध्ययुगातील महानुभव, नाथ, वारकरी ,समर्थ दत्तसंप्रदायाची विचार व आचार पद्धती लक्षात आली. ४) मध्ययुगीन भाषेतील शब्दकळा व भाषिक सौंदर्य विद्यार्थ्यांनी आकलन करून घेतले.</p>
		<p>CO Paper XII भाषाविज्ञान व व्याकरण. १) अभ्यासघटक अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांमध्ये भाषेबद्दलची आवड निर्माण झाली. २) भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा यांचा सहसंबंध लक्षात आला.</p>

		<p>३) भाषेचे मुख्य कार्य कोणते असतात? हे लक्षात आले.</p> <p>४) ऐतिहासिक भाषा विज्ञान म्हणजे काय? याचा परिचय झाला.</p> <p>५) अर्थपरिवर्तन व ध्वनी परिवर्तन या भाषिक परिवर्तनाची माहिती मिळाली.</p> <p>६) प्रमाण लेखनाचे नियम व्यवहारात किती उपयोगी असतात हे लक्षात आले.</p> <p>७) व्याकरणातील प्रयोग विचार व विभक्ती विचार यांचे स्वरूप समजून घेतले.</p>
B.A.I S.LMarathi		<p>B.A I(S.L.) द्वितीय भाषा मराठी अक्षरलेणी अभ्यास पत्रिका पहिली</p> <p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक मराठी गद्य व पद्याचे काल विशिष्ट स्वरूप विशेष समजून घेणे.</p> <p>२) मराठी वाङ्मय निर्मितीच्या प्रेरणांची उकल करणे.</p> <p>३) साहित्याची आवड निर्माण करणे</p> <p>४) मराठी प्रमाण लेखन विषयक नियमाबद्दल जागृती घडविणे</p> <p>५) मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जातीचा परिचय करून देणे</p>
		<p>उपयोगिता</p> <p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक गद्य पद्य वाङ्मयाचा परिचय होतो.</p> <p>२) मराठीतील वाङ्मय प्रकाराची ओळख होते</p> <p>३) मराठी साहित्य निर्मिती आणि त्यांच्या प्रेरणा संबंधी आकलन होते.</p> <p>४) मराठी भाषेतील व्याकरणाची उपयोजन समजून येते</p> <p>५) भाषा ज्ञान वाढते</p>
B.AII S.L Marathi		<p>बी ए बी कॉम बीएससी द्वितीय भाषा मराठी अक्षर विद्या उद्दिष्टे</p> <p>१) मराठी भाषा व साहित्य याविषयी अभिरुची निर्माण करणे</p> <p>२) विविध वाङ्मय प्रकाराची ओळख करून देणे.</p> <p>३) भाषा उपयोजनाचे स्वरूप समजून घेणे</p> <p>४) विविध जीवनमूल्ये व कला मूल्ये यांचा परिचय करून देणे.</p> <p>५) विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्व विकसित करणे</p>
		<p>उपयोगिता</p> <p>१) मराठी भाषेच्या उपयोजनाचा परिचय होईल</p> <p>२) मराठी साहित्याची ओळख होईल</p> <p>३) गद्य आणि पद्य यातील विविध प्रकाराचा परिचय होईल</p> <p>४) मराठी भाषेच्या प्रमाण लेखनाची ओळख होईल</p> <p>५) जीवनमूल्ये कलामूल्ये यांच्याशी परिचय होईल</p>
B.Com.I SL Mar.		<p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक मराठी गद्य व पद्याचे काल विशिष्ट स्वरूप विशेष समजून घेणे.</p> <p>२) मराठी वाङ्मय निर्मितीच्या प्रेरणांची उकल करणे.</p> <p>३) साहित्याची आवड निर्माण करणे</p> <p>४) मराठी प्रमाण लेखन विषयक नियमाबद्दल जागृती घडविणे</p> <p>५) मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जातीचा परिचय करून देणे</p>
		<p>उपयोगिता</p>

		<p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक गद्य पद्य वाङ्मयाचा परिचय होतो.</p> <p>२) मराठीतील वाङ्मय प्रकाराची ओळख होते</p> <p>३) मराठी साहित्य निर्मिती आणि त्यांच्या प्रेरणा संबंधी आकलन होते.</p> <p>४) मराठी भाषेतील व्याकरणाची उपयोजन समजून येते</p> <p>५) भाषा ज्ञान वाढते</p>
		<p>१) .मराठी भाषा व साहित्य याविषयी अभिरुची निर्माण करणे</p> <p>२) विविध वाङ्मय प्रकाराची ओळख करून देणे.</p> <p>३) भाषा उपयोजनाचे स्वरूप समजून घेणे</p> <p>४) विविध जीवनमूल्ये व कला मूल्ये यांचा परिचय करून देणे.</p> <p>५) विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व विकसित करणे</p>
		<p>उपयोगिता</p> <p>१) मराठी भाषेच्या उपयोजनाचा परिचय होईल</p> <p>२) मराठी साहित्याची ओळख होईल</p> <p>३) गद्य आणि पद्य यातील विविध प्रकाराचा परिचय होईल</p> <p>४) मराठी भाषेच्या प्रमाण लेखनाची ओळख होईल</p> <p>५) जीवनमूल्ये कलामूल्ये यांच्याशी परिचय होईल</p>
	B.Com II SL Marathi	<p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक मराठी गद्य व पद्याचे स्वरूप विशेष समजून घेणे आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून घेणे</p> <p>२) मराठी वाङ्मय निर्मितीच्या प्रेरणांची उकल करणे</p> <p>३) मराठी साहित्याची विद्यार्थ्यांमध्ये आवड निर्माण करणे</p> <p>४) मराठी प्रमाण लेखन विषयक नियमाबद्धता जागृती घडविणे</p> <p>५) मराठी शब्दालंकारांचा परिचय करून देणे</p>
		<p>उपयोगिता</p> <p>१) मध्ययुगीन व आधुनिक गद्यपद्य वाङ्मयाचा परिचय झाला मराठीतील वाङ्मय प्रकारांची ओळख झाली</p> <p>२) मराठी साहित्य निर्मिती आणि त्यांची प्रेरणा यांचे आकलन होते</p> <p>३) मराठी भाषेतील व्याकरणाची उपयोजन करण्यासंबंधीची माहिती मिळाली.</p> <p>४) मराठी गद्य पद्य घटकांच्या स्वरूपाची ज्ञान झाले</p>
	B.Com Course Outcome	<p>१) वाणिज्य शाखेतील विविध गुणतालिका समजून घेण्यास मदत होते</p> <p>२) अंकगणित आणि सांख्यिकी शास्त्र यांची ओळख होते</p> <p>३) व्यवहार जीवनामध्ये हिशोब आवकजावक करण्यास सहकार्य होते</p> <p>४) व्यावहारिक व गणितीय ज्ञान उंचावते</p>
	B.Sc.Course Outcome	<p>१) विज्ञान विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोन वाढीस लागतो</p> <p>२) विद्यार्थी चिकित्सक आणि संशोधक वृत्ती तयार करतात</p> <p>३) विद्यार्थी संशोधनाला प्रवर्त होऊन नवीन काहीतरी शिकण्याचा प्रयत्न करतात</p> <p>४) वैज्ञानिक शोधामुळे मानवी जीवन सुकर करण्यासाठी विद्यार्थ्यांची धडपड सुरू होते</p> <p>५) तंत्रज्ञान आणि मानवी जीवन यांचा मेळ घालण्यासाठी विद्यार्थी साहित्याचा वापर करतात</p>

B.A .Course Outcome		<p>१) विद्यार्थ्यांचा सामाजिक शैक्षणिक दर्जा वृद्धिंगत करण्याचे काम ही शाखा करते</p> <p>२) विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्य विकसित करण्यास या शाखेद्वारे प्रयत्न केले जातात</p> <p>३) विद्यार्थ्यांच्या मानसिक दर्जा उंचावण्यासाठी त्या स्वरूपाचा अभ्यासक्रम या शाखेत समाविष्ट असल्यामुळे विद्यार्थी आत्मिक दृष्ट्या समृद्ध होतात</p> <p>४) विद्यार्थ्यांची सामाजिक सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक जीवन मूल्यांची ओळख हा अभ्यासक्रम शिकताना विद्यार्थ्यांना होते</p>
B.AII SEC Subject Outcome		<p>मराठी भाषिक कौशल्य संभाषण कौशल्य</p> <p>उद्दिष्टे १) विद्यार्थ्यांच्या भाषिक क्षमतांचा विकास करणे</p> <p>२) संभाषण कौशल्य विकसित करणे</p> <p>३) विविध व्यवसायातील संधी लक्षात घेणे</p> <p>४) मराठी भाषेची उपयोजन लक्षात घेणे</p> <p>५) मराठी भाषेच्या वैशिष्ट्याची ओळख करून देणे</p> <p>उपयोगिता</p> <p>१) संभाषण कौशल्य विकासाला सहाय्यक करते</p> <p>२) मराठी भाषा क्षमतेच्या वाढीस विद्यार्थ्यांला मदत होते</p> <p>३) संभाषण क्षेत्राची तारीख खुली होतात</p> <p>४) आणि विविध व्यवसायाच्या संधी विद्यार्थ्यांसाठी खुल्या होतात</p>
B.AIII SEC Subject Outcome		<p>उद्दिष्टे</p> <p>१) विद्यार्थ्यांच्या भाषिक क्षमतांचा अभ्यास करणे</p> <p>२) मराठी भाषिक कौशल्य विकसित करणे</p> <p>३) मराठी भाषेची उपयोजन व विविध क्षेत्रातील व्यवसायाच्या संधीची माहिती करून देणे</p> <p>४) मराठी भाषेतील ग्रंथप्रकाशनाची एकूण स्वरूप समजून घेणे</p> <p>५) मराठी भाषेची उपयोगिता आणि वैशिष्ट्याची ओळख करून देणे</p> <p>उपयोगिता</p> <p>१) मराठी भाषिक क्षमतांच्या वाढीस मदत झाली</p> <p>२) विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषिक कौशल्य विकास आस्वाद मिळाला</p> <p>३) विविध क्षेत्रातील व्यवसायाच्या संधी उपलब्ध झाल्या</p> <p>४) मराठी भाषेतील ग्रंथ प्रकाशनाची स्वरूप विद्यार्थ्यांना समजण्यास मदत झाली</p>

Dr.Laxman pawar

H.O.D.

Dept of Marathi